

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Simeon Rusu

Redacția: Piața Regele Ferdinand 12
Administrația: Piața Regele Ferdinand 56

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 1, 10 și 20 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru instituții și autorități anual . . . 200 Lei
Pentru particulari { anul întreg . . . 100 Lei
jumătate de an . . . 60 Lei
trei luni . . . 30 Lei

Larmă de iarmaroc

În zile de târg se adună șetrarii, vin panglicarii și osteneșii gheșeftarii, care de care să se întrecă cu glasul, să ademenească lumea în jurul său. Fiecare așteaptă câștigul dela oamenii pe cari îi văd oprindu-se și pe cari socot să-i tragă pe sfoară. Bărbații cum-pătați se feresc de sbieretele estine și își fac judecata lor asupra veneticilor, cari azi sunt aici, mâine în altă parte și nu sunt buni de altă treabă, decât să facă, larmă în iarmaroc.

Cam așa se petrec lucrurile și în politică. Abia se pomenește de vre-un eveniment mai de seamă, și iată caracterele întinzând brațele pofitoare și vâscoase după pradă. Se anunță adunări în toate părțile, se face tărăboiu de nădejdi pentru aceia, cari jinduesc să urce mägura puterii. Fostul poet — și fostul ministru averescan Goga — cândva fost deputat al Reghinului, a ținut o consfătuire la Cluj, chemând în jurul său cu vorbe mari toată lumea. Făgăduiala era estină, cică partidul național-tărănesc, dacă ar pica dela conducerea țării, liberalii n'ar putea să fie însărcinați cu guvernul, fiindcă sunt desbinați și ar urma să fie numit taica Averescu. Ne vine greu să mai însemnăm boroaboalele și admenelile mieroase, cari nu mai au clei să prindă partizani noi în jurul averescanilor.

Urcarea triumfală pe tronul Țării românești a vlăstarului domnesc Carol al II-lea a și început să fie sfoară de nădejdi pentru aceia, cari jinduesc să urce mägura puterii. Fostul poet — și fostul ministru averescan Goga — cândva fost deputat al Reghinului, a ținut o consfătuire la Cluj, chemând în jurul său cu vorbe mari toată lumea. Făgăduiala era estină, cică partidul național-tărănesc, dacă ar pica dela conducerea țării, liberalii n'ar putea să fie însărcinați cu guvernul, fiindcă sunt desbinați și ar urma să fie numit taica Averescu. Ne vine greu să mai însemnăm boroaboalele și admenelile mieroase, cari nu mai au clei să prindă partizani noi în jurul averescanilor.

Cât pentru desbinarea în partidul liberal — se cunoaște tragi-comedia politică ce se petrece între cele două tabere Brătenești. Într-o parte, trage la funie unchiul Vintilă; de cealaltă parte, se încordează nepotul Gheorge și fiecare se injură unul pe celălalt ca în cortul șetrarilor. Cele două tabere, una mai neaoș liberală ca cealaltă, varsă veninul prin foi și gazete, să cunoască lumea mare, cum își petrec liberalii în familie. Bravo de așa pățanie. D-zeu nu bate cu băta, ci pe oei, pe cari vrea să-i piardă, le ia mintea. Nici că să putea o mai nemernică nebunie, decât declarația partidului liberal rostită împotriva, iubitului și așteptatului Rege Carol al II-lea. Brătienii și-au mâncat colacul și atât vor năcăji de capetele funiei, până ce vor pica amândoi și unchiul și nepotul și va fi ridicat nou șef al partidului liberal iscusitul — grec de neam — Kir Iani Dukas.

În mijocul acestor hămăieli rușinoase, lucrează neturburați și liniștiți sfetnicii credincioși ai Majestății Sale, în frunte cu ilustrul bărbat de stat a țării românești Dr. Iuliu Maniu. Poporul privește cu nestrămutată încredere, opera de guvernare, ce birue cu începutul toate greutățile și năcazurile rămase pe urma trecutelor guvernări. Urletele celor însetoși după puterea Statului, nu-i atinge și nimeni, nici măcar nu întoarce capul să privească într-acolo, fiindcă toți știu, că vuietul celor nemulțumiți este o simplă larmă de iarmaroc.

Cețiți și răspândiți

„SĂMĂNĂTORUL“

Inconștientă vinovată sau sabotare criminală?

— Mare agitație în comunele Hodac și Ibănești pentru felul cum s'au pus pădurile statului în exploatare — Administrația silvică aduce muncitori săcui, lipsind pe locuitorii comunelor românești de munca cerută și promisă lor — Organele silvice nu respectază nici hotărârile comisiei județene de reformă agrară pentru menținerea arânzilor forțate din anul trecut —

Poporul nostru dela sate este cuminte și foarte răbdător. Numai astfel se poate explica, îngăduința supusă cu care așteaptă împlinirea rugărilor lor drepte. Numai așa se poate înțelege, cum își pot înfrâna izbucnirile de revoltă, când văd, felul cum li sunt nesocotite cele mai umilte cereri. Am sfătuit și sfătuim lumea să păstreze liniștea, căci avem toată nădejdea, că stările, cari încă dăinuiesc azi în administrația silvică de pe valea Gurghiuului vor fi din rădăcină schimbate. Dacă am tăcut până acuma, nu mai înțelegem să mai oprim strigătul de alarmă ce-l dăm autorităților superioare pentru o cât mai grabnică înlocuire a celor vinovați și o îndreptare sănătoasă în gospodăria silvică de până acuma.

Se știe că statul a hotărât exploatarea în regie proprie a pădurilor de pe valea Gurghiuului, pestinând pentru anul aceasta o întindere de aprox. 300 jughere din Isticeu pentru tăiere, din care se nădăduiește scoaterea de aproape 20.000 m³ lemn.

La exploatarea aceasta de pădure sunt interesate în primul rând comunele de munte Hodac și Ibănești cu populațiune curat românească așezate în nemijlocita apropiere a pădurilor statului. Ce era mai natural, decât să se iee lucrători din mijlocul acestei populațiuni, cari sunt oameni pricepuți în lucrări de pădure, căci de copii micuți au crescut în lucrul lemnului. Știindu-se darea în exploatare a lucrării s'au prezentat rând de rând de oameni, cari au primit asigurări formale că lucrarea li se va încredința lucrătorilor din numitele comune. Dl inginer Chițu, care joacă un rol foarte curios, în întreaga această afacere — a făcut în diverse ocaziuni declarații, ce i-a liniștit pe oameni în credința, că li se vor da lucrările lor.

Nu trebuie să amintim, că aceste comune cu o populațiune de peste 7000 suflete, nu au nici pământ pentru îndelnitnicirea cu agricultură, nici pășune pentru crescătorie rațională de vite, nici păduri proprii așa că singura resursă de trai pentru oameni munca cu brațele. Firesc este să primească prilejul de muncă în lucrările de pădure a statului — dar de ani de zile încoace, capetele conducătoare, s'au ostenit să înlătore cu totul pe oameni din lucrări așa că bieții oameni sunt siliți să meargă sute de km să se angajeze la lucru pe moșiile de pe câmpie, să-și câștige pâinea de toate zilele.

Acum era prilejul să se facă un act de dreptate — dar ferit'a D-zeu. Zadarnic s'au plâns oamenii, zadarnic s'au organizat chiar în cooperativă de muncă silvică, zadarnic au bătut drumurile să obțină, măcar intrarea în lucru — ce-i puși în administrația averii statului, au luat în bătaie de joc pe oameni.

Contrar obiceiului observat în general la exploatarea administrația silvică voia să angajeze oamenii numai la tăiat și învîrtit lemnului — pe lângă un preț așa de scăzut, încât nu s'a aflat nimeni să primească asemenea lucrare. Ori lucrările în mod normal se dau împreună cu trasul și măgluitul lemnului exploatat. Care este socoteala celor din capul administrației silvice, o vom arăta cu altă ocazia.

Ca să înmoaie pe oameni la muncă de robie, fără plată cinstită, s'a gândit Ierbușul la un șiretlic, ce li s'a dovedit deja dela început păgubitor. Au chemat oameni din alte părți și anume din secuime — angajând de-ocamdată de probă 60 oameni din Miercurea-Ciuc. Trebuiau încă mai mulți — și atunci ce să dreagă ce să întoarcă. Dl ing. Ghițu trimite pe-un brigadier silvic în comunele Deda și Filea de pe valea Murășului. Pentru ca să fie sigur de oameni dă și avans de bani. Li se promite lucrarea cu ziua — sau în acord cum vor voi, cu chibzuiala ieftină, că dacă oamenii sunt odată veniți vor intra în lucrare cu ori-ce preț. Așa s'au împărțit 12.000 Lei între oameni — și oamenii au venit la muncă, înțeleși că primesc plată cu ziua.

Ajunși și Ierbuș a spart buba. Inginerul Chițu le-a pus în vedere, că numai în acord îi primește, așa că oamenii s'au și împrăștiat pierzând astfel administrația silvică într-o singură zi 12.000 Lei căci oamenii au avut tot dreptul să respingă munca în acord, când ei au fost angajați cu ziua.

Așa se lucrează în gospodăria statului. La exploatarea din Isticeu lucrează muncitori săcui, la Lăpușna tot muncitori săcui — iar dintre românii nici un pui de om. Socoteala inginerilor — să crepe de foame.

Ne stăpănim indignarea și ne domolim vorba de durere — dar apelăm cu toată tăria la cei în drept să dispună anchetarea întregii exploatare.

Ni se pare, că organele silvice cu intenție au refuzat respectarea hotărârii comisiei județene pentru menținerea arânzilor forțate pentru comunele Ho-

dac și Ibănești. Se știe că judecarea cauzelor de expropriere se târăgănează de 7 ani încoace la comitetul agrar și până la aducerea hotărârii definitive s'au dat pășunile cu arânda forțată comunelor interesate. În anul aceasta au trebuit cele mai stăruitoare intervenții la minister ca organele silvice să supună în cele din urmă și să admită arânda forțată și pe anul acesta.

Să fie oare incurie, sau tot intenție de-a nemulțumi populația, faptul, că „râțul domnesc“, în estindere de 120 jugh., aparținător de Ierbuș, a fost stras dela obligamentul de a-l ceda către locuitori pe arânda forțată. Funcționarii își pășunează pe acest teren 13 bucăți vite, în schimb, s'au strâns vite dela străini, comercializând pășunea pe lângă un profit bun de 900 Lei, după fiecare cap de vită.

Atragem atenția forurilor cu răspundere în conducerea administrației silvice, că prin felul vătămător cum se procedează față de biata lume muncitoare dela sate să înaspresc nemulțumirile și agitația ia din zi ce trece un caracter din ce în ce mai îngrijitor.

Cerem dreptate pentru oameni și nu vom dezarma în fața volniciei decât până se vor îndrepta greșelile conducerii. Este un interes vital pentru ținutul nostru, ca oameni dela sate să fie ocupați la munca statului, mai ales acolo unde sunt direct avizați și chiar vecini cu pădurile statului. Să se înceteze cu abuzul aducerii de oameni din alte părți, prin cari să ia pâina de toate zilele din gura oamenilor săraci.

FOIȚA

Între politici...

De câteori dau față cu gazetele mărunte cari, „apar și dispar“ nu-mi pot stăpâni un zâmbet. Poate-i o meștehăna mea — dacă n'ar mai fi încercând și alții aceeași pornire. Zâmbesc, și după ce am secăt cu ochii toată slova până la nelipsitele „Licitații“ ale dlui Graffius (să mă ierte autorul cu numele roman, că pe-acestea nu le citesc), închei cu un simțământ molân pe care și-l strecoară în suflet un surâs întrerupt.

Dle redactor, dta să nu te superi. De-altfel, ca despot peste un ținut ești neatins și ziarul dtale e... floarea gândului și-a faptului. Eu vorbesc — să-i zicem bunăoară — în general

Și mi se furișează un zâmbet pe buze când dau cu ochii peste o cronică împetrișată cu haz și necaz pe care „Zbieratul Capașilor“, „Răgetul codrului“ sau orice alt nume de gazetă cât de răsunător îl voiți, o aruncă săptămânal, de două ori pe lună sau lunar, din teascuri.

Atunci privirea pe coloana întâia — te'nspăimântă bălaurul politic. Cică

CÂNTAREA MEA

Cântarea mea e glasul jalnic
Și plânsul frunzei risipite...
Cântarea mea-i suspinul veșnic
Al clipelor de-argint, trăite...

Cântarea mea e ruga surdă
A brazdelor uscate'n vânt...
E strigătul de inimi mute
Pe-altar de jerfe, pe pământ...

Cântarea mea e șoapta nceată
A vântului răcător...
Cântarea mea e murmur tainic
De dulce și blajin izvor...

Cântarea mea e jalea-adâncă
A paserilor ce se duc...
Cântarea mea-i troparul morții —
Al florilor ce se usuc...

Cântarea mea... e toată jalea
Ce-o poate-o inimă vărsa,
Cântarea mea e fără margini —
Cântarea mea, cântarea mea!

Arhiud, 1924.

S. Rusu

Intervenție binevenită

Scrisoarea adresată de dl primpretor, Dr. Koloman Pataky și publicată în numărul trecut al „Sămănătorului”, a prilejuit după cum era de așteptat o reală îmbunătățire a stării din comuna Beica de jos și implicit, s'a dat satisfacție binevenită tuturor aceluia, cari observă manifestările vieții publice dela noi. Ne exprimăm via mulțumire pentru tactul și intervenția dlui primpretor și am dori, să petreacă atent stăruințele noastre de-al informa pe cale publică de cele ce se petrec în palasă. Tinta urmărită de ziarul nostru este, apărarea drepturilor, ce prea ades se încalcă de cei cari poartă mereu în gură ideea de asuprire. Cei cu adevărat asupriți sunt în bună parte românii, cum a dovedit și cazul comunei Beica de jos.

Ne felicităm pentru operația obținută și sperăm, că noul consiliu — români și unguri — vor conduce treburile comunale, în frățescă colaborare.

Credințe arabe

Arabii cred tare, că atunci când trăznește, cade pe pământ un fier meteoric (din stele). Cine găsește acest fier și-l face sabie din el, acela nu va fi învins niciodată, în nici un război.

O altă credință arabă e aceea, că focul născut din trăznet nu-l poți stinge, decât cu lapte. De aceea cel ce face sabie din fier meteoric, nu trebuie să folosească decât lapte la ea.

Se clădește palatul P. T. T. în Reghin

Grație stăruințelor depuse de un an și jumătate încoace, de aceia cari înțeleg rostul adevărat al înaintării poporului din ținutul nostru, s'a obținut aprobarea cererii pentru clădirea unui edificiu nou pentru poștă, telegraf și telefon în Reghin. Serviciul de P. T. T. este actualmente adăpostit într'un local cu totul impropriu, unde plătește o chirie grea către proprietar. Statul avea un loc intravilan pentru construcția unei clădiri în Str. Averescu, dar timp de 10 ani, n'a avut cine să se îngrijească de soarta ținutului și astfel nici nu s'a pornit nici-un fel de acțiune în privința acestei însemnate probleme ale orașului.

Odată cu venirea guvernului național-tărănesc a fost rugat dl. șef al serviciului P. T. T. din loc, să redacteze un memoriu către Ministerul Comunicațiilor și tot în același timp, Primăria orașului a fost recercată să pregătească din punct de vedere tehnic plângerea,

ce-a fost subțernută forurilor superioare. Ca un prim succes — în anul trecut — s'a obținut trecerea costului de construcție în budgetul statului, iar acum s'a ajuns la acordarea unei sume de Lei 2.000.000 pentru edificarea edificului P. T. T. Reghin.

Planurile de construcție au fost prelucrate de distinsul arhitect inspector general Ciurcea din București, cuprinzând pe lângă localurile destinate serviciului P. T. T. și locuința dirigințelii. Înfașurarea clădirii e ținută în stil curat românesc și va deveni o podoabă arhitectonică a orașului.

Dovadă, că se lucrează cu multă insistență pentru realizarea acestei clădiri, servește faptul, că licitația pentru darea în întreprindere a fost deja stabilită pentru 3—4 August a. c., așa că ridicarea palatului să se înceapă cel mai târziu la 15 August 1930.

Spitalul de izolare

Vrednicul și iubitul medic al orașului dl. Dr. Dimitrie Lupu, a putut organiza, după o stăruitoare muncă, noul spital de izolare în orașul nostru, care satisface întru toate cerințelor locale. În lupta contra bolilor contagioase, orașul nostru, n'avea până în prezent nici-un azil, unde să fie izolați bolnavii atinși de vre-o epidemie. Grație vigilenței și neobositei activități a dlui Dr. Lupu, orașul nostru a fost ferit până în prezent de întinderea bolilor contagioase, pe viitor înzestrat fiind cu noul spital de izolare, se va putea cu mai multă ușurință organiza ordinea de prevenție sanitară. Cele bune înainte.

Informațiuni

— A trăznit în Uzina electrică. În ziua de 26 Iunie, deslănțuindu-se o furtună groaznică asupra orașului nostru, a trăznit în Uzina electrică, cauzând mari pagube la o turbină.

— În 3 Iulie c. la Cinematograful orașenesc va rula filmul „Cântecul privighetoarei”.

— Festivalul aranjat în ziua de 9 Iunie a. c. de către Gimnazul de Stat din Reghin, cu concursul Reuniunii Femeilor Române, a reușit spre mulțumirea tuturor, destul de bine. Piesa

predată „Amedeu stânjenel”, a găsit o interpretare fericită și a plăcut mult. Comical de situație a fost scos în relief cu surpinzător talent de principalii debutanții, dl profesor Lotu, dsoarele Florica Ardeleanu și Nuși Pragat. Demne de toată lauda au fost prestațiile dsoarelor Nica și Buba Truția, Olteanu și Cocș, precum și dlor Cherecheș Ion, Demian Teofil și Moldovan Gligore. De altfel chiar cei nementionați cu nume au fost la înălțimea rolurilor ce li s'au încredințat. Singura îndreptare ce am vrea să se realizeze, este, ca piesele ce se vor mai juca pe scena orașului nostru, să fie din vreme studiate, ca să fie timp suficient pentru pregătire.

— † Leonte Ghidescu. O boală năpraznică a rupt din rândul luptătorilor noștri, pe fruntașul econom Leonte Ghidescu, din Comuna Deda. A fost cunoscut de toate lumea și de sus și de jos. Bărbat inimos și neînfricat, a dat dovadă de multă iubire de neam și țară și de multă dragoste pentru popor. Fost voluntar în armata română, vajnic și credincios membru al partidului național-tărănesc, a știut să câștige dragostea tuturor aceluia, cari l'au cunoscut. Moartea nemiloasă i-a curmat suferința unei boli de piept contrasată în munca pentru susținerea familiei sale, cu care împărțeam dureroasa lo-

vitură a soției. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

— Au dus casa dela Poștă. Spărgători au intrat în noaptea de 25 Iunie a. c. în localul Poștei din Lunca-Bradului și au dus casa de bani.

COMITETUL ȘCOLAR AL GIMNAZIULUI ROMÂN DE STAT DIN REGHIN

No. 13—1930.

931

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 19 Iulie 1930, ora 10 dimineața se va ține în localul primăriei orașului Reghin, camera No. 8. licitație conform art. 88—110 din legea asupra contabilității publice, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție legate cu construirea Gimnazului Român de Stat din Reghin, în cursul anului 1930.

Elaboratul tehnic al lucrărilor și anume: Planurile, antemăsurătoarea, cafetul de sarcini, condițiile generale, speciale și de contract se pot vedea zilnic între orele 11—12 la serviciul tehnic al orașului, primărie, etaj, camera No. 8.

Sunt invitați toți aceia cari doresc a lua parte la licitație, să-și înainteze ofertele în plicuri sigilate și prevăzute cu garanția 5 la sută a prețului oferit în numerar sau efecte garantate de Stat, până la ora 10 a zilei fixate, la mâna comisiunii de licitație.

Reghin, la 24 Iunie 1930.

Președintele Comitetului școlar al Gimnazului Român de Stat din Reghin:

(ss) Dr. Ioan Harșia

Secretar: (ss) Valeriu Boeriu

No. 1799—1930.

930

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 28 Iulie 1930, la orele 10, în localul Primăriei orașului Reghin, camera No. 13, se va ține a doua licitație, conform Art. 84—114 din Legea contabilității publice, pentru furnizarea furajului necesar vitelor dela ferma orașului pe anul 1930, și anume: 20.000 kg paie, 30.000 kg fân și 40.000 kg ovăș.

Condițiile de furnizare se pot vedea la contabilitatea primăriei orașului Reghin între orele oficinoase.

Sunt invitați toți aceia, cari doresc a lua parte la această licitație, să-și înainteze ofertele în plicuri sigilate și prevăzute cu garanția de 10% a prețului oferit, până la ora fixată. Reghin, la 23 Iunie 1930.

Preș. Com. Int.: I. Popescu.

Secretar: Craffius.

No. 143—1930.

932

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul delegat judecătoresc aduc la cunoștință publică, că în urma deciziunii No. G. 1808—1930 al judecătoriei rurale Teaca se vor vinde trei vaci, un cal, 11 oi, un car o iapa și un car, cari au fost sechestrați în favorul Societatei cooperative de păstrare și imprimat Teaca, repr. prin Dr. Mihail Kasper advocat din Teaca, pentru suma de 13.000 Lei capital și acces, prin licitație publică la 14 Iulie 1930, la orele 4 p. m. în comuna Frunzeni. Teaca, la 25 Iunie 1930.

Ioan Wagner, portărel.

se debate o gravă problemă de stat. Dar alături un firav poet (românul e născut poet — asta e o lege a naturii) închină câteva șire unei amintiri dulcele cu lună plină (de lună e neapărat nevoie încă în provincie). Pe coloana a treia se debate o chestiune de interes obștesc; e vorba de felul cum se va rezolvi o veche și neimplinită dorință și făgăduință cetățenească: anume să se afle modalitatea de-a așeza covrigi în coada javrelor... Urmează apoi o știre cu înțeles tăios și acru privitor la cutare eveniment de mare senzație locală, pe care gurile o răspândesc cu comentarii. O încercare de înaltă știință și după altele... vânzării și licitații.

Intre politici...

Trăiește în plin pitoresc. Tiparnița își sădește în litere și rânduri de plumb o lume ce se deapănă zi de zi. O floare și o ceapă, un pătrunjel și un trandafir se veselesc între coloane. Dar dl grădinar (vezi: redactor) își demonstrează competența cu nemiluita!

Dle redactor, dta să nu te superi. Cine e de vină?

Dta nu; eu nici la un caz. Așa și-e lumea care te citește: îl ai alături de tine pe-un elector, pe dl cantor, pe gingoașe domnișoară, pe-un critic de înaltă frecvență — o precupeată, și mai ales pe receptorul cu toba. Pe toți

trebuie să-i cultivi. Da, da! Altfel ai căzut. Dar mai ales pe cel din urmă, căci dacă acesta nu-ți plătește anunțul, se simt greu atinse finanțele întreprinderii tale.

Adu-ți aminte că un mare scriitor al nostru care făcea și comerț scria pe tabla dinaintea ușii:

ION LUCA CARAGIALE
vanzător de băutură
face și literatură,
însă nu face parale!

Și-așa imi opresc ochii la avizul tău prin care cerșește abonamentul. Zâmbetul se stinge. Iată unde ai ajuns cu truda ta.

Cititorii sunt de-opotrivă. Se răsfăță în pepiniera ta, cu produse la tot felul, iar la plată îți întoarnă spatele.

Eu, cititorul tău, cu surâs întrerupt și molân — nu te-aș îndemna la păcat. Dar mărturisesc că lumea ta mă cuprinde, cu toate însușirile ei. Poate, pentru că zăresc printre rânduri nizuința ce caută înainte.

Dacă ești tare, fă și mai departe la fel.

Nu da cu cotul în ce nu-ți place, ci îndepărtează ușor cu mâna pe cei cari îți stau în cale. Pentru orice eventualitate însă, când mergi înainte, nu uita a-l cultiva pe receptor...

Aurelian Borșianu

TUBERCULOZA

Ce trebuie să știm despre tuberculoză sau oftică.

Dr. E. Nicoară

(Urmare din No. 12, anul VI.)

XII.

Capul să nu fie expus la soare, ci să fie la umbră, sau să fie acoperit cu o basma udată în apă rece.

E bine să facem baie de soare înainte de amiază până la ora 11 și după amiază la ora 3—4.

Iarna baie de soare se poate înlocui cu lumina electrică numită, lampa de Quartz, care are acelaș rezultat de vindecare ca și soarele.

Cei ce au tuberculoză la articulații, la foale, la spinare, la oase sau au scrofulă să expună la soare părțile bolnave, dar și corpul întreg în modul arătat.

CUM SE FACEM CURA DE HRANĂ?

Tuberculoza se numește de popor „boala-seacă” sau hectică,

pentru că tuberculosul slăbește mereu până ajunge oase și piele. Pentru ca să împiedecăm slăbirea bolnavului trebuie să fie scutit de muncă din vreme, chiar la începutul boalei și trebuie hrănit bine, dar nu îndopat.

Ce să dăm de mâncare tuberculoșilor?

În multe părți se crede și astăzi că untura de câine, unsoarea de urs, zărul acru, borșul, sângele de capră și multe alte doctocrii băbești sunt hrană bună pentru tuberculoși. Ar fi bine să se știe că aceste n'au nici un preț și nici un bine nu aduc bolnavului, decât doar i produc greață și strică și mai mult apetitul.

Hrana bolnavilor va fi aproape aceiași ca și a celor sănătoși. Va fi o mâncare bună, gustoasă, hrănitore și întăritore. Nu vom da mereu mâncare, căci astfel apetitul se strică și mai mult. Vom da mâncările iubite de bolnavi. Se mănânce pe zi de 4—5 ori.

(va urma)